

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

Prof. Ing. Milan Križo, DrSc. – 75. narodeniny

Svojim zvučným hlasom sa už celé desaťročia prihovára rovnako študentom i účastníkom vedeckých podujatí spoza katedry či predsedníckeho stola, ako aj početným milovníkom podpolianskeho folklóru z koncertných pódíí, rozhlasu, televízie i hudobných nosičov. Je jednou z mála osobností, ktoré sa aj v dnešných časoch čoraz užšej odbornej špecializácie vyznačujú vzácnym darom všestrannosti, odrážajúcim sa jednak v pozoruhodnom botanickom „polyhistorstve“ a jednak v spojení lásky k prírode s láskou k umeniu v jeho najprirodzenejšej podobe – ľudovej piesni. Profesor Milan Križo.

Ako rodáka z podpolianskej Hrochote (10.8.1928) ho láska k prírode priviedla k štúdiu na Lesníckej fakulte Vysokej školy zemédskej v Brne (1947–1951), ktorej ostal verný až do konca 60-tych rokov. Ostrohy získaval vedením cvičení a terénnych cvičení z botaniky, dendrológie i fytoecológie, neskôr sa venoval prednášaniam špeciálnej i všeobecnej botaniky. Bol žiakom prof. Dr. A. Zlatníka a stal sa spoluautorom rozsiahlych štvorzväzkových učebných textov z lesníckej botaniky (1962–1965), resp. učebnice *Lesnícka botanika speciální* z roku 1970. V čase jej vydania však už pôsobil na Lesníckej fakulte Vysokej školy lesníckej a drevárskej (neskôr Technickej univerzity) vo Zvolene, kde sa stal v r. 1973 docentom a v r. 1988 profesorom pre lesnícku botaniku. Od roku 1986 pôsobil ako vedúci Katedry lesného prostredia, po rozdelení ktorej bol v rokoch 1990–1996 vedúcim novovzniknutej Katedry fytoecológie. Je autorom doteraz uznávaných a vyhľadávaných učebných textov, vydaných v početných reedíciách ako *Lesnícka botanika speciální*, *Lesnícka botanika II* (pre poslucháčov Lesníckej fakulty), resp. *Fytoecológia* (pre poslucháčov Fakulty ekológie a environmentalistiky). O jeho obdivuhodnej všestrannosti svedčí okrem iného aj *Atlas lesnícky dôležitých rastlín* (neskôr vydaný pod názvom *Atlas rastlín*), jadro ktorého tvoria vlastnoručné čiernobiele ilustrácie. Ani v súčasnej dobe, poznamenananej akútnym nedostatkom erudovaných a pedagogicky zdatných botanikov, nie je prof. Križovi súdené pokojné užívanie dôchodku. Svoje znalosti odovzdáva študentom Katedry biológie Fakulty prírodných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Popri floristicko-botanických a fytoecografických otázkach sa vedecko-výskumná činnosť Prof. Križu sústreďuje predovšetkým na výskum peľových zŕn a vývin generatívnych orgánov rastlín. V čase pôsobenia na bývalom Ústave lesníckej botaniky Lesníckej fakulty VŠZ v Brne vypracoval kandidátsku dizertačnú prácu s názvom „Palynologický výskum pokryvného humusu a vrchných minerálnych vrstiev lesných pôd“, ktorú obhájil v roku 1964. Výsledky peľových analýz dokázal úspešne využiť pri rekonštrukcii vývoja a histórie lesov na území bývalého Československa, čo sa v plnej miere odzrkadlilo aj v jeho habilitačnej práci na tému „Dejiny lesov Jihlavských vrchov“. Taktiež je autorom viacerých vedeckých článkov, prinášajúcich nové poznatky o zákonitostiach transportu peľu našich najrozšírejších vetroopelivých lesných drevín. Počas „zvolenského“ obdobia prof. Križo publikoval viaceré floristické a chorologické štúdie, opísal nové lokality vzácných a ohrozených rastlín. Ťažiskom jeho výskumného zamerania však boli otázky súvisiace s formovaním reprodukčných oŕánov drevín a viaceré aspekty štúdia ich peľu. Intenzívna a plodná práca v

tejto oblasti sa odzrkadlila aj v téme a celkovom zameraní doktorskej dizertácie s názvom „Generatívne orgány lesných drevín s dôrazom na morfogénu a niektoré znaky a vlastnosti peľových zŕn“, obhájenej v r. 1988. V ostatných rokoch sa prof. Križo venuje riešeniu problémov súvisiacich s opelením a polinačným mechanizmom domácich ihličnatých drevín, aeropalynológiou a monitoringom výskytu alergénneho peľu v ovzduší, ako aj kvantifikáciou produkcie peľových zŕn jednotlivých rastlinných druhov.

Meno Milan Križo nájdeme pri približne piatich desiatkach pôvodných vedeckých prác, z ktorých viaceré našli citačné ohlasy v svetovo uznávaných botanických, lesníckych i ekologických periodikách. Pozornosť a obdiv si zasluhuje aj jeho 6 monografií, 4 učebnice, 14 skrípt, niekoľko desiatok referátov na vedeckých konferenciách, resp. odborných a popularizačných článkov, ako aj autorský podiel na známej a populárnej knižnej publikácii „Chránené rastliny“ (Príroda, Bratislava, 1983).

O pozoruhodných riadiacich a organizačných schopnostiach prof. Križu a o jeho zápale pre vedu a jej rozvoj svedčí jeho dlhoročné pôsobenie vo funkcii predsedu Stredoslovenskej pobočky Slovenskej botanickej spoločnosti, Členstvo v Komisii pre genetiku a šľachtenie lesných drevín pri Odbore lesného hospodárstva, Komisii SAV pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie, Slovenskom národnom komitáte pre program Človek a biosféra i vo Vedeckej rade Technickej univerzity, resp. jej Lesníckej fakulty a Fakulty ekológie a environmentalistiky, ako aj členstvo vo Vedeckej rade TANAP-u a riadiaca funkcia v Poradnom zbore pre PIENAP. K jeho najvýznamnejším vedecko-organizačným počinom patrí spoluúčasť na založení tradície konferencií embryológov rastlín Poľska, Slovenska a Čiech, ktoré sa organizujú nepretržite už 20 rokov a stihli sa rozrásť ďaleko nad rámec troch „zakladateľských“ národov.

K osobnosti pána profesora neodmysliteľne patrí aj jeho nenapodobiteľná interpretácia ľudových piesní. Už počas svojich študentských a asistentských rokov v Brne pôsobil ako umelecký vedúci folklórneho súboru Poľana, ktorý sa neskôr presídlil na pôdu zvolenskej vysokej školy. Spolupracoval aj s viacerými profesionálnymi súbormi a zaskvel sa najmä na svojom profilovom hudobnom albume s názvom Hrochotská dolina (OPUS, 1983).

My, ktorí pána profesora Milana Križu osobne poznáme a mali sme či máme možnosť s ním spolupracovať, vyjadrujeme úprimné uznanie jeho neutíchajúcej činorodosti a životnej energii, prejavujúcej sa aj v jeho nepoľavujúcej ľudskej, pedagogickej a výskumnej aktivite. Preto mu k nadchádzajúcej sedemdesiatpäťke spoločne zaželajme dostatok zdravia, šťastia, osobnej, rodinnej a pracovnej pohody a k tomu ešte veľa zaujímavých publikácií a pekných pesničiek. Už teraz sa na ne tešíme!

BRANKO SLOBODNÍK

Docent RNDr. Gejza Steinhübel, DrSc. jubiluje

Významné životné jubileum si pripomína jeden z nestorov slovenskej fyziológie a biológie rastlín doc. RNDr. Gejza Steinhübel, DrSc. Jubilant sa narodil 6. 10. 1922 v Banskej Bystrici. Tu prežil detsvo, školské roky a po maturite na gymnáziu v r. 1941, si v školskom roku 1941 – 1942 zapísal na Prírodovedeckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave kombináciu biológia – zemepis. Prírodopis tvorili predmety botanika, zoológia, geológia, mineralógia. Prejavuje záujem o botaniku, najmä všeobecnú a zastáva štipendijné miesta demonštrátora a vedeckej pomocnej sily v Botanickom ústave a potom v Ústave fyziológie a biológie rastlín (po jeho vzniku).

Spomína, ako na chodbe Botanického ústavu na prvom poschodí budovy oslovil prednostu Ústavu fyziológie a biológie rastlín, emeritného univerzitného profesora KU v Prahe RNDr. B. Němca so žiadosťou, či by sa nemohol uchádzať o miesto asistenta na jeho ústave. Dostal pozitívnu odpoveď a nastupuje ako tretí člen ústavu (keď sa nepočíta pani upratovačka a technik). Druhým členom bol doc. RNDr. L. Pastýrik. Ústav bol vtedy na Sládkovičovej 4 v priestoroch laboratórií, ktoré spolu so zariadením darovali Univerzite Slovenské družstevné liehovary. O darovaní sa zachoval akademickým maliarom Kostelníčkom napísaný a ornamentami ozdobený dokument.

V tej dobe boli mladí asistenti skoro poverovaní pedagogickými povinnosťami. Viedie mikroskopické cvičenia a prvé cvičenia i prednášku z fyziológie rastlín. Na ústave absolvovali cvičenia aj poslucháči farmácie, zapísaní na Lekárskej fakulte. Pod vedením prof. Němca sa zaoberá chemickými a mechanickými zábranami klíčenia semien. Z experimentálnych výsledkov vypracuje dizertačnú prácu „Príspevok k výskumu blastokolínu v suchých oplodiach“. Po jej obhájení je r. 1949 promován na RNDr. Dizertačnú prácu v tom istom roku publikuje v *Prírodovednom zborníku* 4, 1-13, 1949.

Od 1. júna 1951 bol dr. Steinhübel pvolaný za prednostu Arboréta Mlyňany, pobočka Botanickkej záhrady a neskoršie samostatného ústavu Prírodovedeckej fakulty. Funkciu dočasne zastáva aj po prevzatí Arboréta Slovenskou akadémiou vied. Aj tu sa venuje biológii klíčenia a príčinám neklíčivosti semien. Experimentálne poznatky podáva v kandidátskej dizertačnej práci (1959). V r. 1954 až 1959 prednáša fyziológiu rastlín na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre.

Arborétum Mlyňany ponúklo dr. Steinhüblovovi podnety i podmienky pre štúdium biológie a fyziológie sempervirencie širokolistých stálozelených drevín a parkových i lesných konifer. Zaujala ho najmä kauzalita perzistencie listov. Je i predmetom docentskej habilitačnej práce „Ekofyziologické hodnotenie sempervirencie stálozelených okrasných listnáčov v podmienkach podhoria slovenských Karpát“ na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre (júl 1963). Tu sa zrodili základy jeho neskoršieho knižného diela „Einführung in die oekologische Physiologie der Sempervirenz“, Vydavateľstvo SAV, 1967. Zakladá a vedie oddelenie fyziológie e genetiky drevín. Predmetom štúdia je predovšetkým rast a diferenciacia pri tvorbe nových orgánov. Súčasťou štúdia sú i anatomické a morfológické štruktúry. Vysvetlenie hľadá v pohybe a zmenách produktov metabolizmu.

V r. 1969 doc. Steinhübel z Arboréta odchádza a až do 1986 je pracovníkom Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene. Na oddelení biológie a šľachtenia lesných drevín zhromažďuje podklady pre súbornú prácu o hospodárení s asimilátniv korune širokolistých stálozelených drevín a konifer, o dedičných rozdieloch v primárnej produkcii sušiny a o biologických dôsledkoch zásahov do kuruny. Konečným cieľom je biologická racionalizácia lesníckych zásahov.

Stálozelené dreviny zostali modelovými rastlinami aj pri novej úlohe, štúdiu účinku pevných továrenských úletov na fyziologickú činnosť listu. Dokazuje, že aj inertná prachová vrstva pôsobí pri priamej insolácii negatívne na fotosyntetickú výkonnosť a teplotný režim listu. Narušuje sa bilancia medzi asimiláciou a disimiláciou a stupňuje vyčerpanosť starých listov sempervirentov počas tvorby jarného výhonka.

Práca v poraste vyžadovala metodické modifikácie spôsobov stanovenia výkonu fotosyntézy, podielu starých listov a ihlíc na tvorbe nového výhonka a pri hľadaní príčin poklesnutia vitality asimilačného orgánu pri vyčerpaní translokáciami. V riešení metodologických a metodických problémov je doc. Steinhübel úspešný a má zmysel pre experimentálny detail.

O publikačnej usilovnosti jubilanta hovorí počet vedeckých a odborných prác publikovaných v domácich a zahraničných periodikách, zborníkoch zo sympózií, konferencií a seminárov. Vysoko prekračuje stovku. Za ich hodnotu hovoria mnohé citácie v domácej a zahraničnej literatúre. Viaceré práce použili autori v prehľadných článkoch, knihách a kompendiách. Je autorom 3 knižných publikácií. Okrem pôvodných prác publikoval okolo 100 popularizačných článkov z biológie a fyziológie rastlín a z histórie okrasného sadovníctva na Slovensku, spolu s 2 knižnými publikáciami (Arborétum Mlyňany v minulosti a dnes. Veda SAV 1957; Slovenské parky a záhrady. Osveta, 1990). Práce jubilanta sú dôležité i z hľadiska pestovania nielen okrasných, ale i lesných drevín. Takéto poznatky sa nachádzajú i v nepublikovaných záverečných správach. Je ich okolo 50.

Obzretie sa za životom a dielom nášho jubilanta je aj príspevkom k histórii biológie a fyziológie rastlín na Slovensku. Aj preto, že táto história nie je dlhá. Cieľavedomou a usilovnou prácou položil základy slovenskej školy štúdia sempervirencie.

Žiaľ, v živote doc. Steinhübla boli i udalosti, na ktoré nerád spomína. Obmedzovala sa jeho pedagogická činnosť aj účasť na výchove aspirantov. Postupne prestali styky so zahraničím a boli i ekonomické postihy. V ťažkých chvíľach si pomáha kreslením a maľovaním námetov z prírody. V decembri 1969 predložil doktorskú dizertačnú prácu. Vtedajšia moc však oponentské pokračovanie zastavila. Dokončilo sa až 13. 12. 1991 a v marci 1992 získa hodnosť doktora biologických vied. V r. 1987 sa vracia do SAV. Pracuje v Ústave ekológie lesa. Stáva sa členom jeho vedeckej rady, čestný člen vedeckej rady Arboréta a členom komisií pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác.

Pri životnom jubileu na neho spomínajú jeho poslucháči z PríF UK i Vysokej školy poľnohospodárskej. Pozdravujú ho prví kolegovia z Ústavu fyziológie a biológie rastlín na Sládkovičovej ulici 4 a neskorší kolegovia a spolupracovníci. Spolu s celou slovenskou obcou rastlinných fyziológov mu prajú mnoho zdravia, síl a spokojnosti do ďalších rokov.

VLADIMÍR KOZINKA

Doc. RNDr. Rudolf Herich, DrSc., RNDr. Vladimír Kozinka, DrSc. a doc. RNDr. Karol Erdelský, CSc. jubilujú

11. december 2002 bol dňom sviatočným pre fyziologickú sekciu Slovenskej botanickej spoločnosti. Popoludní na slávnostnom seminári si žiaci a priatelia pripomenuli životné jubileá troch významných predstaviteľov experimentálnej botaniky na Slovensku, RNDr. Vladimíra Kozinku, DrSc. (1927), doc. RNDr. Rudolfa Hericha, DrSc. (1927), a doc. RNDr. Karola Erdelského, CSc. (1932), ktorí významnou mierou prispeli nielen k budovaniu, organizovaniu a realizácii systematického fyziologického výskumu na Slovensku, ale najmä k výchove generácií rastlinných biológov na Slovensku, z ktorých mnohí zastávajú dnes zodpovedné posty v našich vedeckovýskumných a pedagogických inštitúciách.

V prvej časti seminára dr. O. Gašparíková a prof. E. Masarovičová predniesli laudatio a zároveň priblížili dielo jubilantov a vyzdvihli ich vedecký a pedagogický prínos osobitne pre rastlinnú fyziológiu na Slovensku. Zdôraznili, že dr. Kozinka a doc. Dr. Herich patria k nemnohým slovenským biológom, ktorí na začiatku päťdesiatych rokov minulého storočia pod vedením profesora Bohumila Němca a profesora Ľudovíta Pastýrika (vtedy ešte asistenta) na vtedajšom Ústave fyziológie a biológie rastlín Slovenskej univerzity (dnešná Katedra fyziológie rastlín Prírodovedeckej fakulty UK) pomáhali stavať základy rastlinnej fyziológie na Slovensku. Už ako študenti, neskôr mladí asistenti sa pod vedením prof. Pastýrika začínali venovať niektorým otázkam výživy rastlín fosforom, dusíkom a mikroelementami. Postupne

sa ich záujmy začali diferencovať až sa dostali k problematike, ktorej ostali verní po celý svoj profesionálny život. Pre dr. Kozinku to boli problémy vodnej prevádzky rastlín, pre doc. Hericha cytológia, resp. cytofyziológia.

Pozornosť dr. Kozinku priťahovali dreviny, najmä zložitnosť fyziologických pomerov v korune stromov. Na základe experimentálneho merania osmotického potenciálu listov v korune stromu marhule v závislosti od ich postavenia a vývinu popísal výraznú heterogénnosť fyziologického stavu listov v korune stromu. V tejto súvislosti musel však riešiť viaceré metodické problémy. Ako zaniatený experimentátor, ich riešil úspešne, a tak z jeho pera vychádzali viaceré metodické články, ktoré spolu s poznatkami heterogenity listov v korune stromu sa neskôr stali východiskovým materiálom a metodickou bázou ekofyziologického výskumu drevín v šesťdesiatych rokoch v rámci Medzinárodného biologického programu.

V tej dobe, koncom 50-tych rokov, v Biologickom ústave SAV pracovníci Oddelenia fyziológie rastlín riešili hospodársky významný problém predčasného odumierania (apoplexie) marhúľ. Proces náhleho vädnutia si pochopiteľne všimol aj V. Kozinka. Aj preto sa stal veľmi zaujímavým pre pracovníkov zo SAV. A tak v r. 1960, na požiadanie vedenia SAV vedenie UK zapožičiava dr. Kozinku do služieb SAV, kde zostal až do svojho odchodu do dôchodku v r. 1995. Tu v Oddelení fyziológie rastlín naplno rozvinul svoj talent a vypracoval sa na špičkového pracovníka ústavu známeho nielen doma, ale ďaleko za hranicami Slovenska. V r. 1962 oobhájil svoju kandidátsku dizertačnú prácu a v r. 1981 aj doktorskú dizertačnú prácu. V poslednej však už zhrnul poznatky o príjme a transporte vody v koreňoch s osobitným dôrazom na štruktúrne aspekty a hydraulickú konduktivitu koreňov. Aj tu sa prejavuje jeho značný zmysel pre detailný experiment. Opäť vyvíjal nové experimentálne metódy a zariadenia a prispieval k prehĺbovaniu základných poznatkov o úlohe a transportných vlastnostiach rôznych typov koreňov zložitého koreňového systému zástupcov čeľade lipnicovitých. V rámci ŠPZV koordinoval komplexný výskum štruktúry a funkcií koreňového systému a od r. 1969 viedol Oddelenie fyziológie rastlín BÚ a neskôr Ústavu experimentálnej biológie a ekológie SAV. Vyvrcholením vedeckej práce jubilanta bola syntéza poznatkov o príjme a transporte vody koreňovým systémom v kolektívnej publikácii *Structure and Function of Plant Roots* (eds. J. Kolek & V. Kozinka, 1992).

Doc. R. Herich spolu so svojím trochu mladším kolegom doc. K. Erdelským pracovali počas celej profesijnálnej kariéry na Katedre fyziológie rastlín Prírodovedeckej fakulty UK. Kým doc. Herich budoval a rozvíjal oblasť anatómie a cytológie rastlín a vybudoval jedno z prvých laboratórií elektrónovej mikroskopie na Slovensku, aby tak zabezpečil čo najlepšie podmienky nielen pre svoju výskumnú prácu, ale aj prácu svojich žiakov a následníkov cytológov na Katedre, doc. Erdelský cez počiatočné práce v experimentálnej morfológii a morfogénze rastlín, po návrate z dlhodobého študijného pobytu v Göttingene (1964) založil na Slovensku novú oblasť pletivových kultúr. Veľa času obom zaberala pedagogická práca a výchova mladého vedeckého dorastu. Obaja však zdôrazňovali, že práca vysokoškolského učiteľa musí byť spätá s vedeckou aktivitou. Tejto zásady sa osobne vždy pridržiavali.

Doc. Herich prednášal a viedol cvičenia z anatómie, cytológie a cytofyziológie a v rokoch 1959 – 1986 viedol Katedru fyziológie rastlín. V roku 1960 bol menovaný zástupcom docenta a r. 1967, keď získal vedeckú hodnosť kandidáta biologických vied, sa habilitoval na docenta fyziológie rastlín. Vo svojej vedeckej práci sa venoval problémom fyziológie bunkového delenia. Domáci i zahraničný ohlas vzbudili poznatky o štruktúre jadierka a jeho vzťahu k mitóze. Ako jeden z prvých charakterizoval jadierko ako organelu veľmi citlivo reagujúcu na pôsobenie mitoticky aktívnych látok a niektorých ďalších faktorov. Potom nasledovali práce zaoberajúce sa špiralizáciou chromozómov, fyziologické štúdie peľu vo

vzt'ahu k cytoplazmatickej sterilite a k pohlavnej diferenciacii rastlín, štúdie vegetatívnych a generatívnych jadier a ich jadierok v peľových zrnách a v peľových vrecúškach. Neskôr sa orientoval na elektrónmikroskopické štúdium ontogenézy bunkových organel a štúdium regulačných mechanizmov determinujúcich morfogézu bunkových organel. Tieto poznatky zhrnul v doktorskej dizertačnej práci, ktorú obhájil r. 1989.

Doc. Erdelský postupne prevzal po prof. Pastýrikovi základnú prednášku Fyziológia rastlín, prednášal a viedol cvičenia z predmetov Rast a vývin a Pletivové kultúry. Vo vedeckej práci sa koncentroval na štúdium rastu a vývinu rastlín a na vplyv rastových látok a ionizujúceho žiarenia na tieto procesy. V kandidátskej dizertačnej práci, ktorú obhájil r. 1962, rozpracoval účinok ionizačného žiarenia na prvé vývinové fázy rastlín, pričom objasnil citlivosť biosyntézy IAA a realizoval možnosť funkčného vyradenia rastlinného orgánu. V r. 1965 ako prvý na Slovensku zaviedol metódy kultivácie pletivových kultúr v podmienkach *in vitro* a rozpracoval možnosti ich využitia ako producentov sekundárnych metabolitov. Osobitnú pozornosť venoval a aj v súčasnosti venuje otázkam kontroly syntézy farmaceuticky významných sekundárnych metabolitov a možnostiam ich využitia v oblasti rastlinných biotechnológií. Napríklad zistil, že morfológický faktor nevyhnutný pre syntézu ópiových alkaloidov v rastlinách maku môže byť nahradený mikromorfológickým faktorom, ktorým môže byť prítomnosť cievných elementov v *in vitro* kultúre. Tento objav je veľmi dôležitý pre elicítáciu a biotechnologickú produkciu sekundárnych metabolitov.

Už v r. 1967 sa dr. Erdelský habilitoval a bol ustanovený docentom fyziológie rastlín. Od tej doby vychoval množstvo diplomantov a doktorandov, niektorí z nich sú dnes už profesori, docenti, alebo významní vedeckí pracovníci na celom Slovensku. Po uvoľnení politickej klímy v r. 1992 – 1995 stál na čele Katedry fyziológie rastlín a konečne mohol realizovať svoje predstavy Univerzitnej Katedry tak, ako to videl na viacerých univerzitách západnej Európy počas svojich dlhodobých študijných pobytov. Rozvíjal širokú vedeckú spoluprácu nielen s vysokými školami ale aj s ústavmi SAV. V r. 1999 doc. Erdelský ešte stále plný energie a vedeckých plánov po neobnovení pracovnej zmluvy odišiel z Katedry fyziológie rastlín a v súčasnosti pokračuje vo vedeckých aktivitách na Výskumnom ústave liečiv v Modre, kde s úspechom zužitkováva svoje dlhoročné skúsenosti práce s technikami pletivových kultúr.

Keď si pripomíname významné životné jubileá troch význačných slovenských rastlinných fyziológov treba zdôrazniť ich prínos pre rozvoj rastlinnej fyziológie ako takej. Zakladali a budovali nové smery, pôsobili v mnohých orgánoch, v ktorých sa rodili nové myšlienky, nové pohľady, a v ktorých sa organizovala vedecká práca. Všetci traja zanechali po sebe silné vedecké školy, ktoré sa čiastočne prezentovali v druhej časti seminára, kedy odzneli prednášky z oblasti vodnej prevádzky rastlín (doc. dr. T. Ješko) a pletivových kultúr (dr. D. Lišková). Ich žiaci, dnes mnohí riadni profesori a poprední vedeckí pracovníci, vedú Katedry na slovenských vysokých školách a pracoviská v SAV. Ich učitelia majú byť právom na čo hrdí. Vyorali hlbokú brázdú, zasiali semená, ktoré prinášajú dobrú úrodu.

Vážení jubilanti, dovoľte, aby som Vám v mene všetkých Vašich žiakov poďakovala za obrovské množstvo práce, ktoré ste na poli rastlinnej fyziológie vykonali, za trpezlivosť a porozumenie, s ktorými ste formovali naše pohľady na svet rastlín, ako tieto žijú a pracujú. Vďaka Vám za všetko! V mene celej slovenskej obce rastlinných fyziológov Vám do ďalších rokov želim dobré zdravie, duševnú pohodu a radosť z celoživotnej práce.

OTÍLIA GAŠPARÍKOVÁ